

Criticant Israel des de Barcelona

Difícilment es podran complir els objectius de la Unió pel Mediterrani si no afrontem aquest conflicte i forcem les parts a complir el dret internacional

XAVIER RIUS SANT

EL PUNT, 12/03/10

La setmana passada es va celebrar a Barcelona la primera sessió del Tribunal Russell sobre Palestina per analitzar les responsabilitats de la Unió Europea en el conflicte que enfronta Israel i els palestins. La sessió va tenir lloc els dies previs a la posada en marxa de la Unió per la Mediterrània a Barcelona, que pretén fer de pont entre la Unió Europea i els països del sud i el Pròxim Orient

Aquest tribunal és una iniciativa que va sorgir l'any 1967 per investigar el crim comès a Vietnam i, posteriorment, es va tornar a reunir per tractar violacions de drets humans a Llatinoamèrica. Ara fa un any, arran de la crida feta per Ken Coates, president de la Fundació Bertrand Russell, i de la intel·lectual israeliana Nurit Peled, premi Sàkharov 2001, el tribunal es va tornar a reactivar per debatre en quatre sessions les responsabilitats de la Unió Europea, les companyies transnacionals, les Nacions Unides i la Lliga Àrab en les violacions del dret internacional i les convencions de Ginebra que pateix el poble palestí. La primera sessió s'ha celebrat a Barcelona i les properes tindran lloc a Londres, Nova York i Sud-àfrica. El Tribunal ha començat les sessions a Barcelona no només per coincidir amb la posada en marxa de la Unió pel Mediterrani, sinó també perquè va ser a la cimera de 1995 que es va donar lloc a l'anomenat Procés de Barcelona, d'on sorgiria la necessitat de signar acords d'associació i cooperació entre la Unió Europea i diferents estats

de la riba sud del Mediterrani, entre ells, Israel. Acord que entraria en vigor l'any 2005.

La Unió Europea té responsabilitats ja que fa la vista grossa al fet que Israel incompleix l'acord en servir-se d'aquest per exportar en condicions beneficioses productes procedents d'assentaments jueus a Cisjordània. Aquesta mateixa acusació també s'ha fet des de diferents sectors al Marroc, que exporta productes del Sàhara Occidental aprofitant-se als beneficis de l'acord. Però la Unió Europea té, sobretot, complicitats en la violació dels drets humans, el dret internacional i les Convencions de Ginebra per part d'Israel ja que, segons els articles 2 i 3 del Tractat de Lisboa, que és la norma principal de la Unió, ha de vetllar per tal que aquells estats amb qui signa acords compleixin amb els drets humans i respectin el dret internacional.

En la sessió del tribunal celebrada a Barcelona la setmana passada, diferents polítics i intel·lectuals israelians i palestins van explicar com Israel aplica a Gaza i Cisjordània un règim d'apartheid per als palestins similar al que hi havia a Sud-àfrica, no només separant els israelians dels palestins als hospitals, escoles, habitatges i carreteres, sinó també separant els palestins entre ells mateixos pels nombrosos controls que hi ha dins de Cisjordània. Es va recordar que la Cort Internacional de Justícia va dictaminar, el juliol de 2004, que el mur de ciment construït a Cisjordània és il·legal en no seguir el traçat de la línia internacional que delimita Israel, privant de les seves terres pobles palestins i legitimant els assentaments. Israel també ha violat el dret internacional i les Convencions de Ginebra, no només quan sotmet a càstigs col·lectius tots els palestins, sinó també en el seu comportament bèl·lic. Així es va posar de manifest en l'ofensiva militar contra Gaza de fa quinze mesos.

La prova fonamental d'aquesta acusació ha estat l'informe realitzat a petició de l'ONU pel jutge sud-africà Richard Goldstone, el qual és jueu sionista. Aquest informe redactat per un jutge jueu, que també acusava Hamas de vulnerar les convencions, acusa durament Israel per utilitzar armes com el fòsfor blanc i el bombardeig de centres de la Creu Roja i de l'ONU. Per tot això, atès que Israel incompleix el dret humanitari, el Tribunal Russell creu que la Unió Europea hauria de trencar l'acord de cooperació amb Israel.

Tòpics i raó

Lamentablement les crítiques que s'han fet a Israel no sembla que hagin de ser escoltades pels líders europeus. Però difícilment es podran complir els objectius de la Unió pel Mediterrani si no afrontem aquest conflicte i forcem les parts a complir el dret internacional. D'altra banda, a casa nostra, han tornar a aparèixer veus com la de Salvador Sostres, acusant el Tribunal de voler tornar els jueus a Auschwitz, i de Pilar Rahola, qualificant el tribunal d'engendre antisemita i antisionista. Sembla que resulta més fàcil defensar tòpics sobre l'antisemitisme que intentar escoltar la part de raó que tenen aquells que critiquen Israel per vulnerar el dret internacional. Acusacions que no són un invent de radicals d'esquerres i fonamentalistes àrabs, sinó fets constatats, també, per ciutadans d'Israel i juristes jueus.